

Odbor kultury ONV Praha západ

Okresní národní výbor Praha - západ

odbor kultury
Praha 2, Podskalská 19 - tel. 29 71 51 - 4

K projednání v radě ONV
na schůzi dne 2.8.1979

N á v r h

Na zřízení památkového ochranného pásma kolem keltského hradiště Závist okres Praha západ a hlavní město Praha

Předkládá : Jan Hejda, vedoucí odboru kultury

Zpracovala : Alena Fenclová, inspektorka kultury

Zpráva byla projednána : s místopředsedkyní s. K. Müllerovou a na ONV P - z, odboru kultury za přítomnosti všech zainteresovaných institucí

Návrh na usnesení

Rada ONV

I. s c h v a l u j e

zřízení památkového ochranného pásma kolem keltského hradiště Závist, obec Dolní Břežany

II. s o u h l a s í

s ochrannými podmínkami tohoto území

III. u k l á d á

vedoucím odborů :

výstavby a ÚP, dopravy, vodního a lesního hospodářství a zemědělství, místního hospodářství, odboru obchodu a MIV v Dolních Břežanech

zajistit a dodržovat ochranné podmínky památkového ochranného pásma kolem keltského hradiště Závist

úkol: trvalý

vedoucímú odboru kultury :

- a) ve spolupráci se Střediskem státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje zajišťovat odborné posouzení při veškeré plánovací a stavební činnosti v prostoru ochranného pásma.
- b) písemně oznámit schválení a vyhlášení tohoto ochranného pásma a zaslat mapy se zakreslením hranic ochranného pásma s podmínkami ochrany všem orgánům a organizacím uvedených v odst.D podmínek.
- c) s oznámením vyhlášení tohoto pásma požádat odbor kultury hl.m.Prahy, aby obdobným upůsobem provedl vyhlášení pro příslušnou část ochranného pásma nalézající se na území Praha - západ (MNV Dolní Břežany).

Termín: s-c- 21.9.1979

Návrh rozhodnutí rady ONV Praha - západ ze dne 2.srpna 1979 č.j.187.... o zřízení památkového ochranného pásma kolem KELTSKÉHO HRADIŠTĚ ZÁVIST, okres Praha - západ a hlavní město Praha.

Pevnostní soustava "Keltské hradiště Závist" představuje nejrozsáhlejší pravěký opevněný celek na území Čech a je jedním z největších středoevropských oppid vůbec. Výzkum prováděný Archeologickým ústavem ČSAV soustavně od roku 1963 zde doložil počátky osídlení od pozdní doby kamenné, asi od 3. tisíciletí před naším letopočtem. V následujících obdobích pravěku byla tato místa vždy znovu osídlována

a nejmladší doklady pocházejí z doby počátku českého státu na přelomu 9. a 10. století.

Nejvýznamnější období v historii Závisti představuje pozdní doba bronzová v 9.-8. stol. př.n.l. a doba keltského osídlení, kdy na Závisti vznikla rozsáhlá opevněná mocenská centra. V 5. -4. stol. př.n.l. bylo vybudováno první mohutné keltské hradiště s rozsáhlou svatyní na akropoli, jejíž řešení vycházelo z archaických řeckých posvátných okrsků. Na sklonku 2. a 1. stol. př.n.l. existovalo na Závisti keltské oppidum, pravděpodobně politické centrum tehdejších Čech, které dotvořilo pevnostní soustavu v nynějším rozsahu. Toto oppidum bylo definitivně zničeno náporom germánských kmenů ze severu krátce před změnou letopočtu. V poslední době odhaluje archeologický výzkum i mimořádně významné nálezy, související jednak s příchodem nejstarších Slovanů a na naše území, jednak i s počátky českého státu.

Celý areál hradiště Závist náleží nesporně k nejvýznamnějším archeologickým lokalitám v ČSSR a je proto kulturní památkou chráněnou podle zákona č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách. Do státního seznamu nemovitých kulturních památek okresu Praha západ je zapsán pod číslem 2 356.

Se zřetelem k jeho významu a k zabezpečení jeho ochrany zřizuje a vyhláshuje rada ONV Praha západ podle § 5 zákona č. 22/58 Sb., o kulturních památkách a podle § 1 vyhlášky MŠK č. 118/59 Ú.l. o památkových ochranných pásmech a na návrh Střediska státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje a v dchodě s odborem kultury hl.m.Prahy

památkové ochranné pásmo kolem archeologické

l o k a l i t y

KELTSKÉ HRADIŠTĚ ZÁVIST

A. Areál hradiště

Pevnostní soustava na pravém břehu řeky Vltavy proti Zbraslavi s názvem "Keltské hradiště Závist" zaujímá vrch Hradiště s jeho východním předpolím a severněji položený stejně vysoký vrch Šance a část Břežanského údolí mezi nimi. Hradiště z větší části ohraničeno pozůstatky opevnění v podobě valů a příkopů, z menší části přirozenými terénními hranami. Celé území hradiště na obou vrchách je až na malé výjimky pokryto lesem.

Areál hradiště je rozdělen hranicí krajů procházející Břežanským údolím na dvě nestejně velké části. Větší a hlavní část na jihu zabírající vrch Hradiště s předpolím leží na území Středočeského kraje a měří 127 ha 22 arů. Menší část na severu, zabírající vrch Šance, leží na území hlavního města Prahy a měří 41 ha 24 arů.

Celý areál hradiště tj. obě části, měří 168 ha 46 arů a je vyznačen na přiložené mapě tečkovanou čarou.

B. Památkové ochranné pásmo

Zřízením ochranného pásma kolem areálu hradiště Závist podle vyhlášky č. 118/1959 Ú.l. o památkových ochranných pásmech se sleduje zvýšená památková ochrana na všech stranách hradiště a má zamezit všem nepříznivým vlivům z nejbližšího okolí. Má také za účel izolovat jej od okolního prostředí

a má zachovat do budoucna jeho celkový krajinný charakter.

Celé pásmo obepírající areál hradiště dokola se rozkládá jednak na území Středočeského kraje v kat. území Lhota, obec Dolní Břežany, okres Praha - západ a měří 95 ha, 42 arů a jednak na území hl. města Prahy v kat. území Točná, Cholutice, Komořany, MNV Modřany, obvod Praha 4 a měří 73 ha 92 arů. Celkem obě části ochranného pásma měří 169 ha 34 arů bez areálu hradiště.

1. Vymezení ochranného pásma

Rozsah ochranného pásma na základě vyhlášky č. 118/1959 Ú.l. se určuje takto :

Na severu je hranice vedena od silnice II - 101 na Dolní Břežany nad osadou Závist, po okraji skalního srázu nad silnicí II - 103 na Modřany, které se také dotýká, obchází chatovou osadu a po lesní cestě směřuje k silnici III - 10115, podél které pokračuje až k zástavbě obce Točná.

Na východě se hranice od této silnice lomí k jihu, obchází zástavbu obce Točná, přetíná údolí s potokem tekoucím do Břežanského potoka, přetíná návrší Starý Lis po okraji chatové osady, přetíná napříč Břežanské údolí se silnicí, z kterého vystupuje příčným údolím západně od hájovny, kříží polní cestu ze Lhoty na Hradiště a přes východní konec Károvského údolí jde až téměř ke kat. hranici Chrobec.

Na jižní straně se hranice lomí k západu, obchází návrší na Chlímě a směřuje do Károvského údolí, které prochází podél potoka až téměř k jeho ústí do Vltavy.

Na západě pak hranice pokračuje podél železniční trati Praha Vrané nad. Vltavou až k nádraží Praha - Zbraslav, kde sleduje krajskou hranici až k silnici na Dolní Břežany.

Hranice ochranného pásma je vyznačena na přiložené mapě čárkovanou čarou.

2. Stanovení podmínek ochrany

Celé území ochranného pásma je nutno zachovat ve stavu dosavadního charakteru volné přírody. Bude nadále zachována stejný způsob lesního, případně zemědělského hospodaření jako dosud za předpokladu, že to nebude mít vliv na zachování dosavadní konfigurace terénu. V celém území se vylučuje jakákoliv nová zástavba nebo zřizování technických zařízení včetně chatové zástavby.

S výjimkou nejsevernější části území pásma při silnici II - 103 Modřany, kde však každá další zástavba na volných stavebních parcelách musí být projednána s výkonným orgánem památkové péče.

V části východní tohoto území zastavené osadou nelze již rozšiřovat její zastavený obvod, všechny objekty musí mít charakter chatový, splývající s vysokou zelení stromů.

Území ochranného pásma je součástí širšího území vyhlášeného za vzorovou rekreační oblast. Hranice ochranného pásma bude u přístupových cest viditelně označena tabulkami.

C. Všeobecné podmínky ochrany

Zásadní změny ve způsobu obhospodařování a využití nemovitostí v památkovém ochranném pásmu, zejména terenní, komunikační, vodohospodářské úpravy, změny dokončených staveb a změny v lesním a zemědělském hospodářství mohou být prováděny jenom po dohodě s příslušným orgánem státní památkové péče a za podmínek s ním dohodnutých na základě vyjádření Archeologického ústavu ČSAV.

Jinak vlastnická práva ani dosavadní způsob obhospodařování nemovitostí a výkon práva myslivosti v ochranné pásma nejsou dotčeny. Při změně vlastníků nebo uživatelů nemovitostí ležících v ochranném pásma přecházejí podmínky ochrany i na nové nabyvatele nebo uživatele.

D. Závěrečné ustanovení

1. Kontrolu nad zachováním podmínek ochrany provádí na příslušném území Středisko státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje a Pražské středisko státní památkové péče a ochrany přírody, dále Státní ústav památkové péče a ochrany přírody a Archeologický ústav ČSAV a orgány státní památkové péče.
2. Hranice ochranného pásma se vyznačí v územních plánech a ve všech dílčích plánech, jimiž se řídí výstavba na území dotčených obcí. Tyto hranice budou rovněž vyznačeny v mapových a evidenčních (písemných) operátech podle příslušných Středisek geodézie a v lesních hospodářských plánech.
3. Rozhodnutí o zřízení ochranného pásma se poznamenává v evidenci nemovitosti n.p. Geodézie Praha . střediska geodézie pro okres Praha - západ a střediska pro hl.m. Prahu.
4. Mapy se zakreslením hranic památkového ochranného pásma s podmínkami ochrany a s rozhodnutím o jeho zřízení jsou uloženy u :
 - 1/ ONV Praha - západ, odbor kultury
 - 2/ ONV Praha - západ, odbor výstavby a ÚP
 - 3/ Odbor kultury hl.m.Prahy
 - 4/ MNV Dolní Břežany
 - 5/ Středisko státní památkové péče a ochrany přírody S KNV
 - 6/ Pražské středisko státní památkové péče a ochrany přírody
 - 7/ Státní ústav památkové péče a ochrany přírody v Praze
 - 8/ Archeologický ústav ČSAV, pracoviště Praha
 - 9/ Středočeské státní lesy n.p. lesní závod Zbraslav
 - 10/ VÚ lesního hospodářství a myslivosti Jíloviště - Strnady
 - 11/ Geodézie n.p.Praha, stř. geodézie pro okres Praha - západ